

Henrik WahlströmHenrik Wahlström
Hälso- och sjukvård

Regionens revisorer

Hälso- och sjukvårdsnämndens svar på revisionsrapport Granskning av arbetsmiljöarbetet

Regionens revisorer presenterade i oktober 2023 sin granskning av arbetsmiljöarbete (REV/5/2023). Granskningen syftade till att svara på om uppföljning och kontroll av arbetsmiljöarbetet är tillfredsställande. Konklusionen blev att nämnden har en delvis tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av arbetsmiljöarbetet.

Revisionen har konstaterat att styrningen är tillfredsställande utifrån krav ställda i lag och föreskrifter, att ansvarsfördelningen för arbetsmiljöarbetet i stort sett är tillfredsställande men att det finns delar som behöver ses över och att det delvis saknas förutsättningar för att driva ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Det noteras att chefers befogenheter ökat vad gäller anställning och lönesättning, men att det saknas befogenheter att verkställa arbetsmiljöåtgärder utifrån lokalförändringsbehov och att IT-system för planering och uppföljning saknas, liksom tid för chefernas arbetsmiljöarbete. Uppföljningen anses vara delvis tillfredsställande, men revisionen anser att den skulle kunna vara mer omfattande, något som de dock konstaterar försvåras av utdataproblem. Riskanalyser för arbetsmiljöarbetet bedöms vara tillfredsställande vid större verksamhetsförändringar men att de vid vardagshändelser är ett förbättringsområde. Slutligen bedöms att åtgärder vidtagits utifrån tidigare identifierade risker (så som införande av skydds rond för chefer), att inhyrd bemanning medfört drägligare arbetsmiljö för fast anställda men saknar finansiering och därmed är ekonomiskt ohållbar och att återredovisningen till nämnden delvis är tillfredsställande då det finns brister i uppföljningssystemen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden anser att revisionens granskning utgör en värdefull temperaturmätare och ger en bra grund för vidare utvecklingsarbete inom arbetsmiljöarbetet. Inom området pågår utvecklingsarbete över nämndsgränserna, något som är nödvändigt för att nå framgång i detta. Exempelvis kan nämnas att det nya utdatasystemet är under utveckling parallellt med uppbyggnad av ett nytt datalager, vilka båda är en nödvändighet för möjligheten till en utvecklad uppföljning. I jämförelse med det tidigare uppföljningssystemet finns i framtiden en möjlighet att koppla ihop arbetsmiljönyckeltal med vård- och produktionsdito på ett sådant sätt att fokus kan läggas på att identifiera rätt nyckeltal snarare än att utöka antalet. Vad gäller de delar av nuvarande ansvarsfördelning som revisionen anser behöver ses över bör särskilt noteras att detta är helt beroende av att delegationsbestämmelserna är kända och att adekvata stödresurser

finns tillgängliga. Befogenheter kopplade till lokalförändringar för att åtgärda arbetsmiljöproblem som kräver större åtgärder kompliceras av investeringsprocessen, vilken kräver lång framförhållning och försvåras ytterligare av det ekonomiska läget. Avseende avsaknad av ändamålsenliga systemstöd pågår kontinuerligt utveckling av Stratsys, där SAM-modulen innehåller både årshjul och utvecklade riskbedömningsverktyg för vardagshändelser. Här ska särskilt noteras att denna utveckling skett gemensamt mellan HR-avdelningen och patientsäkerhetsenheten i syfte att dels använda samma metod oavsett riskbedömningens inriktning.

I revisionsrapporten nämns att inhyrd bemanning har medfört drägligare arbetsmiljö för fastanställda medarbetare. Detta är givetvis korrekt såtillvida att belastningen per arbetspass kan fördelas på fler personer. Samtidigt måste nämnas att en hög andel inhyrd bemanning i andra avseenden kan riskera att försämra arbetsmiljön för fastanställda medarbetare, såtillvida att ert större ansvar för verksamhetskänedom och -utveckling läggs på färre medarbetare. Fortsatt hög andel hyrbemanning är därför i det längre perspektivet (i tillägg till den ekonomiska aspekten) inte heller hållbar ur ett arbetsmiljöperspektiv. Hälso- och sjukvårdsnämnden arbetar nu för en kontrollerad minskning av andelen inhyrd bemanning i samordning med övriga regioner.

Revisionen lämnar två rekommendationer till nämnden:

1. Eftersträva fler mätbara mål och/eller indikatorer för att bredda styrningen till att spegla fler perspektiv. För att en sådan styrning ska vara möjlig över tid behöver uppgifterna kunna tas fram per automatik ur systemen.
2. Säkerställa införande av ändamålsenliga stödsystem för styrning, uppföljning och kontroll av arbetsmiljöarbetet.

Rekommendationerna besvaras nedan:

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden har för avsikt att säkerställa en adekvat styrning genom att i samverkan med HR-avdelningen och enheten för beslutsstöd (båda under Regionstyrelsen) utveckla nyckeltalen. I detta arbete läggs fokus på att identifiera relevanta nyckeltal och därtill uppnå synergieffekter genom att nyckeltal från olika källor kombineras på sätt som hittills inte varit möjligt.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden har för avsikt att även fortsättningsvis delta aktivt i utvecklingen av stödsystem (såsom Stratsys och dess olika moduler, där SAM är en) och kommer därvidlag arbeta för fortsatt införande i verksamheten. Det är särskilt viktigt att stödsystem som innehåller moduler med flera användningsområden har en tydlig och koordinerad förvaltning. Det ger förutsättningar för utveckling och implementering i nära dialog med verksamheten, vilket är en viktig aspekt för att värna chefers arbetsmiljö.

Katarina Nyberg Finn

Ordförande

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Anna Granevärn

Tf. hälso- och sjukvårdsdirektör